

Det kritiska tänkandets traditioner, 7, 5 hp.

Institutionen för kultur och estetik
Stockholms universitet

Litteraturlista

Kants kritiska projekt: kopernikansk vändning

Immanuel Kant, "Förord [B]" [förord till den andra utgåvan], i *Kritik av det rena förnuftet*, övers. Jeanette Emt, Stockholm: Thales 2004 [1787], s. 59-80 (22 s). Finns som kurslitteratur på SUB. (Finns också som e-bok på SUB i engelsk översättning: "Preface to the Second Edition", i: *Critique of Pure Reason*, The Floating Press 2009, s. 16-44 (29 s))

Markku Leppäkoski, "Förord", i *Kritik av det rena förnuftet*, övers. Jeanette Emt, Stockholm: Thales 2004 [1787], s. 19-41 (23 s)

Erik van der Heeg, Sven-Olov Wallenstein, utdrag ur "Roten, arkipelagen, analogin – den kopernikanska vändningen och den kritiska arkitektoniken", i: van der Heeg & Wallenstein (red.), *Tankens arkipelag: Moderna Kantläsningar*, Stehag: Symposium 1992, s. 15-24 (10 s). Finns som PDF på Athena.

Kritik och upplysning: Kant och Foucault

Immanuel Kant, "Svar på frågan: Vad är upplysning?", i: Brutus Östling (red.), *Vad är upplysning? Kant, Foucault, Habermas, Mendelssohn, Heidegren*, övers. Joachim Retzlaff, Stockholm: Symposium 1989 [1784], s. 25-36 (12 s). Finns som PDF på Athena.

Michel Foucault, "What is Enlightenment?", övers. Catherine Porter, i: *The Foucault Reader*, New York: Pantheon Books 1984, s. 32-50 (19 s). Finns som PDF på Athena.

Michel Foucault, "What is Critique?", i: Schmidt (red.), *What is Enlightenment?: Eighteenth-Century Answers and Twentieth-Century Questions*, Berkeley: Univ. of California Press 1996, s. 382-398 (16 s). Finns som PDF på Athena. (Finns även i ej förkortad form på svenska: "Vad är kritik?", i *Fronesis*, nr 36-37, 2011, s. 127-152).

Romantiska former: essän och fragmentet

Friedrich Schlegel, "Om Goethes Meister", övers. Jan Arnauld, *Aiolos*, nr. 1 1999, s. 43-61. Finns som PDF på Athena.

Friedrich Schlegel, fragment ur Atheneum och "Critical fragments", i: Bernstein (red.), *Classic and Romantic German Aesthetics*, Cambridge: Cambridge UP, s. 239-260 (22 s). Finns som e-bok på SUB.

Philippe Lacoue-Labarthe & Jean-Luc Nancy, "Fragments", i: *The Literary Absolute: The Theory of Literature in German Romanticism*, Albany, N.Y.: State University of New York Press, s. 39-58. (20 s). Finns som e-bok på SUB.

Theodor W. Adorno, "The Essay as Form", *New German Critique*, nr 32, 1984, s. 151-171 (21 s). Finns som e-tidskrift på JSTOR, SUB.

Romantikens kritikbegrepp: Benjamin

Walter Benjamin, "The Concept of Criticism in German Romanticism", i: *Selected Writings*, vol. 1, s. 116–200 (84 s). Finns som kurslitteratur på SUB. (Finns även i svensk övers. i: Kant, *Begreppet konstkritik i den tyska romantiken*, övers. Nils Järvinen, Stockholm: Opulens 2017).

Dialektik och immanent kritik: Hegel, Marx och Adorno

G.W.F. Hegel, utdrag ur "Företal till Andens fenomenologi", *Kris*, nr 20/21, 1981 [1807] (ca 15 s). Finns som PDF på Athena.

Karl Marx, "Kritik av Hegels dialektik och filosofi över huvud", ur *De ekonomisk-filosofiska manuskripten*, i: *Människans frigörelse: Ett urval ur Karl Marx skrifter av Sven-Eric Liedman*, Göteborg: Daidalos 1995 [1844], s. 123-130 (8 s). Finns som PDF på Athena.

Theodor W. Adorno, *Negative Dialectics*, London: Routledge 2004 [1966], s. 143-158 (16 s). Finns som PDF på Athena.

Alienation och erkännande: Hegel, de Beauvoir, Fanon och Butler

G.W.F. Hegel, "Självmedvetandets självständighet och osjälvständighet; herravälde och slaveri", i: *Andens fenomenologi*, övers. Brian Manning Delaney & Sven-Olov Wallenstein, Stockholm: Thales 2008 [1807], s. 166-174 (§§ 178-196) (9 s). Finns som PDF på Athena.

Simone de Beauvoir, "Inledning", i: *Det andra könet*, övers. Adam Inczèdy-Gombos & Åsa Moberg, Stockholm: Norstedts 2012 [1949], s. 23-39 (17 s). Finns som PDF på Athena.

Frantz Fanon, "Den svarta människans upplevelsevärld", i: *Svart hud vita masker*, övers. Stefan Jordebrandt, Göteborg: Daidalos 1995 [1952], s. 107-132 (26 s). Finns som kurslitteratur på SUB. (Finns också som e-bok på SUB i engelsk översättning: "The fact of blackness", kap. 5 i: *Black Skin, White Masks*, London: Pluto Press 2008, s. 82-108).

Judith Butler, utdrag ur *Giving an Account of Oneself*, New York: Fordham University Press, 2005, s. 22-30 (9 s). Finns som PDF på Athena.

Marx samhällskritik: Marx & Engels, Gramsci, Laclau & Mouffe

Karl Marx & Friedrich Engels, *Kommunistiska manifestet*, Linköping: Nixon, 2004 [1848]. Finns som kurslitteratur på SUB (107 s). (Det går också bra med andra utgåvor, även den engelska översättningen *Communist manifesto* som finns som e-bok på SUB).

Karl Marx, "Inledning: Produktion, konsumtion, distribution, utbyte (cirkulation)", ur *Grunddragen i kritiken av den politiska ekonomin*, i: *Karl Marx: Texter i urval* (urval, inledningar och kommentarer Sven-Eric Liedman och Björn Linell), Stockholm: Ordfront 2003, s. 198-213 (16 s). Finns som PDF på Athena.

Antonio Gramsci, "The formation of the intellectuals", i: *Selections from the prison notebooks of Antonio Gramsci*, London: Lawrence and Wishart 1971 [1929-35], s. 3-14 (12

s). Finns som PDF på Athena.

Ernesto Laclau & Chantal Mouffe, "Förord till andra utgåvan", i: *Hegemonin och den socialistiska strategin*, övers. Carl-Michael Edenborg, Göteborg: Glänta 2008 [1985], s. 21-35 (15 s). Finns som PDF på Athena. (Finns även i engelsk utgåva: "Preface to the Second Edition", i: *Hegemony and Socialist Strategy* som kurslitteratur på SUB).

Marxistisk kulturkritik: Marx & Engels, Marcuse, Williams och Hall

Karl Marx & Friedrich Engels, ur "Den tyska ideologin" och "Teser om Feuerbach", i: Marx, *Människans frigörelse*, övers. Sven-Eric Liedman (red. Liedman), Göteborg: Daidalos 1995 [1965], s. 131-169 (39 s). Finns som kurslitteratur på SUB. (Finns också som e-bok på SUB i engelsk översättning, ur "The German Ideology" samt "Theses on Feuerbach", i: *The German ideology*, part one, Elecbook 2001 [1846], s. 55-96, 167-170).

Herbert Marcuse, "De nya formerna av kontroll", i: *Den endimensionella människan: Studier i det avancerade industrisamhällets ideologi*, övers. Sven-Eric Liedman, Stockholm: Bonnier 1968, s. 19-34 (15 s). Finns som PDF på Athena.

Raymond Williams, "Culture", i: Williams, *Marxism and Literature*, Oxford: Oxford University Press 1977, s. 11-20 (9 s). Finns som PDF på Athena.

Stuart Hall, "Marxism and Culture", *Radical History Review*, vol. 18, 1978, s. 5-14 (9 s). Finns som PDF på Athena.

Bakgrundsläsning (ej obligatorisk)

Stanford Encyclopedia of Philosophy (<https://plato.stanford.edu>)

Denna encyklopedi kan användas för att få fram bakgrunder och kontexter till kurslitteraturen. Exempel:

Översiktsartikel om kritisk teori: <https://plato.stanford.edu/entries/critical-theory/>

Översiktsartikel om Kant: <https://plato.stanford.edu/entries/kant/>

Översiktsartikel om F. Schlegel: <https://plato.stanford.edu/entries/schlegel/>

Översiktsartikel om Benjamin: <https://plato.stanford.edu/entries/benjamin/>

Översiktsartikel om Hegel: <https://plato.stanford.edu/entries/hegel/>

Översiktsartikel om Marx: <https://plato.stanford.edu/entries/marx/>